

lig Deel af den. Forsaavidt kan jeg altsaa Intet have at erindre mod det stillede Undringsforslag, det vil sige den første Deel deraf. Naar det er indvendt, at Skjønsmændene ikke kunne afgjøre, om Afstaaelsen af en Eiendom, som det hedder, vil medføre en væsentlig og vedvarende Forringelse af Eiendommens Værdi, saa kan jeg ikke give den ærede Taler, som har udtalt sig i den Retning (J. A. Hansen), Medhold deri; det er Noget, som Skjønsmændene maae kunne og kunne afgjøre; de afgjøre i mange Tilfælde langt vanskeligere Spørgsmaal end dette, f. Ex. naar der er foretaget Arrest, eller en Mand er erklæret fallit, hvilket Erstatning for Tort og Creditspilde der da kan være at tilkjende; der er overhovedet ikke noget Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om Erstatning, uden at det kan afgjøres ved uvillige Mænds Skjøn. Naar det dernæst er blevet indvendt, at Eieren ved en saadan Budsning vilde blive sat i en meget vanskelig Stillning, idet Communalbestyrelsen, som er den ene Part i Sagen, udnævner Taxationsmændene, saa maa jeg gøre opmærksom paa, at det for det Første ikke er Communalbestyrelsen, som udnævner Taxationsmændene, men vedkommende Dommere, og dernæst, at vedkommende Dommer i saadanne Tilfælde dog kan betragtes som temmelig upartisk. Saa fremt derfor, som sagt, Undringsforslaget indskrænkede sig til dette, skulde jeg Intet have derimod at erindre, hvorimod jeg ikke kan Andet end give de ærede Talere Medhold i, at Slutningen af det indrømmer vedkommende Commune en altsor stor Ret ligeoverfor vedkommende private Eier, ved at give den Balget imellem enten at overtage en Deel af Eiendommen, om hvis Afstaaelse der kunde være Spørgsmaal, eller den hele Eiendom. Dette forekommer mig rigtigt nok vilde være at gaae videre, end Expropriationens Diemed nødvendigen fordrer. Skulde det ærede Thing imidlertid ville indrømme Communen en saadan Ret, saa vilde der jo fra mit Standpunkt Intet være at erindre derimod. Jeg troer, at

i de fleste Tilfælde vilde der ikke være Saa meget at berygte derved, idet Communen kun sjældent vilde gjøre Brug af denne Ret; men som sagt, jeg erkjender, at den sidste Deel af Undringsforslaget gaaer langt videre, end Expropriationens Diemed fordrer, og altsaa ogsaa har sine betænkelige Sider.

Eschering: Jeg skal villig indrømme, at man maa lade Taxationsmændene og Skjønsmændene have et meget stort Omraade, at man maae tillægge dem stor Betydning og skænke dem en betydelig Tillid — gid man gjorde det i alle Tilfælde — men jeg troer, at der er en anden Ting, hvori den ærede Minister ikke havde Ret. Dersom jeg forstod ham rigtig, saa meente han nemlig, at Jernbanen her i Sjælland ikke vilde være blevet til, om den Eier, hvis Jord blev gennemskaaet af Jernbanen, kunde have krævet, at Jernbanen skulde have overtaget det hele Jordsemon, istedetfor at faae udlagt den Strimmel, som den behøvede; jeg troer ikke, at det forholder sig saaledes; thi Jernbanerne ere blevne til, ja, jeg tør sige, at den største Deel af Jernbanerne ere blevne til under den Forudsætning, at Eieren, utilfreds med Taxationen over den Strimmel, man tog fra ham, kunde forlange sin hele Eiendom overtaget af Jernbaneselskabet, og jeg vil gaae meget videre og sige, at det kun kan blive en Jernbane til Ginder med Hensyn til den første Capital, som skal udbetales, idet det i Praxis har vist sig, at i de fleste Tilfælde har den Fremgangsmaade været den fordelagtigste for Jernbanen; thi paa den Maade er Jernbanen sat istand til at indkjøbe sit Terrain til den billigste Pris, idet den har bortsolgt de Stykker, som bleve tilovers fra Jernbanen til højere Priser, end den selv havde givet, og til saa høje Priser, at selv der, hvor Landet har været dyrt, nemlig der, hvor der er en lille Culture, hvor Culturen findes i smaa Afdelinger, er der blevet solgt for saa meget, at den har havt det hele Terrain frit.